

Selektering och toppning

- Är det vad barnen vill?

STOCKHOLMS
IDROTTSFÖRBUND

SISU
Idrottsutbildarna

*"När jag idrottar, leker jag
med mina kompisar.*

*Jag får vara med och
säga vad jag tycker.*

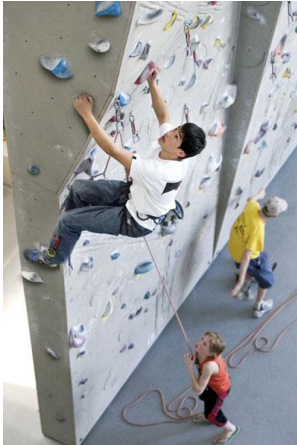
*Jag får tävla och lära
mig något varje dag.*

*Jag vill fortsätta
idrotta hela livet."*

Vår barnversionen av Idrotten Vill

Idrotten vill fyra grundprinciper

Glädje och gemenskap

Demokrati och delaktighet

Allas rätt att vara med

Rent spel

Barndomen är ingen
förberedelse för livet
– den är livet!

Barnkonventionen – en succékonvention!

*Alla världens länder har ratificerat
Barnkonventionen, utom två...*

... USA & S Sudan.

Barnkonventionen

- Antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och utgör en del av folkrätten. 192 länder har undertecknat konventionen.
- Innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn.
- Ett barn är varje människa under 18 år.
- Regelbunden rapportering till FN`s barnrättskommitté.

Barnkonventionens fyra grundprinciper

Art 2

Icke-diskriminering

Art 3

Barnets bästa i främsta rummet

Art 6

Rätt till liv och utveckling

Art 12

Rätt till inflytande

Idrott för barn

- Till och med 12 års ålder.
- Utgår från ett barnrättsperspektiv, där barnen får leka och pröva på olika idrotter och därigenom utveckla fysiska grundfärdigheter.
- Barnets allsidiga utveckling är normgivande för verksamheten.
- För barn är tävlingen liksom i leken naturliga inslag i idrotten.

Idrott för ungdom

- Ungdom avser åldrarna 13-20 år.
- Successiv uppdelning i ambitionsnivåer.
- Ungdomsidrottens första år ska präglas av lekfullhet och allsidig träning.
- Vissa ungdomar vill satsa mot eliten.

”En bra kompis passar bollen”

IDROTTSKOMPIS

Barnen anser att en bra idrottskompis är någon som inte skriker, svär, klagar eller gnäller. Det framgår också att det är viktigt att man är snäll och inte blir sur om någon gör fel.

Flera barn lyfte även vikten av att visa respekt och hänsyn för varandra.

”En bra förälder sätter inte för stor press på barnet”

IDROTTSFÖRÄLDER

Barnen anser att föräldrarna ska stötta barnen.

Föräldrarna ska vara peppande och det är viktigt att de hejar på.

En bra idrottsförälder ska inte skrika eller skälla.

En bra idrottsförälder ska vara hjälpsam.

Barnen framhåller även att det är viktigt att föräldrarna inte pressar dem för hårt.

Genomgående i alla samtal framkom att det är viktigt att föräldrarna visar engagemang, ställer upp och skjutsar, är med och hejar på vid matcher.

”En bra tränare ser till så alla får vara med”

IDROTTSLEDARE

Barnen anser att en idrottsledare ska vara snäll men även kunna vara lite sträng om det behövs.

Barnen säger även att det är viktigt att idrottsledaren ser alla barn.

En bra idrottsledare ska låta barnen spela lika mycket, ge alla barn lika mycket uppmärksamhet och ge alla barn beröm.

TNS - Sifo undersökningen

- 351 barn i åldrarna 10-15 år har intervjuats om vad de tycker och tänker kring toppning och vad som är viktigt för dem när de idrottar.
- 640 ledare fick ge sin syn på liknande frågor.

Toppning – vad är det?

”Med toppning menas att en tränare för ett lag medvetet använder de bästa spelarna för att öka möjligheten att vinna matcher. Det kan innebära att en del får spela betydligt mindre än sina lagkamrater eller ibland inte alls.”

”Toppning kan också vara att vissa spelare alltid får spela på de mest populära positionerna på planen.”

Vad säger barnen?

- 85% av barn och ungdomarna idrottar för att ha roligt.
- 3% säger att det viktigaste med idrotten är att vinna.

•85 procent av barnen och ungdomarna uppger att de idrottar för att ha roligt. Bara tre procent säger att det viktigaste med idrotten är att vinna.

•Fyra av tio barn i åldern 10-12 år (barnidrott) och nära sex av tio mellan 13 och 15 år (ungdomsidrott) har erfarenheter av toppning. De flesta av barnen upplever att det känns tråkigt och orättvist när ledaren toppar laget.

Vad säger ledarna?

- Ungefär hälften av ledarna tycker det är okej att regelbundet eller ibland toppa lag, speciellt under viktiga matcher, cuper eller när motståndarlaget toppat sitt lag.
- Mest toppar man i lag med 13-15 åringar.
- Män toppar i högre utsträckning än kvinnor.
- Ledare toppar i mindre utsträckning om föreningen har en policy eller handlingsplan för hur man ska agera under träningar och matcher.

”Det var tråkigt”

”Tränaren var dålig”

”Jag var inte tillräckligt bra”

~~IDENTITET~~

”Tränaren var
orättvis”

”Hittade en annan
roligare sport”

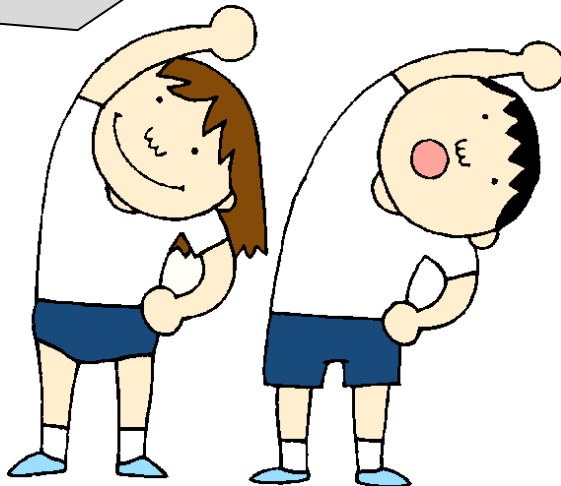
”Ser ingen framtid inom sporten”

”Hade andra saker jag hellre ville göra”

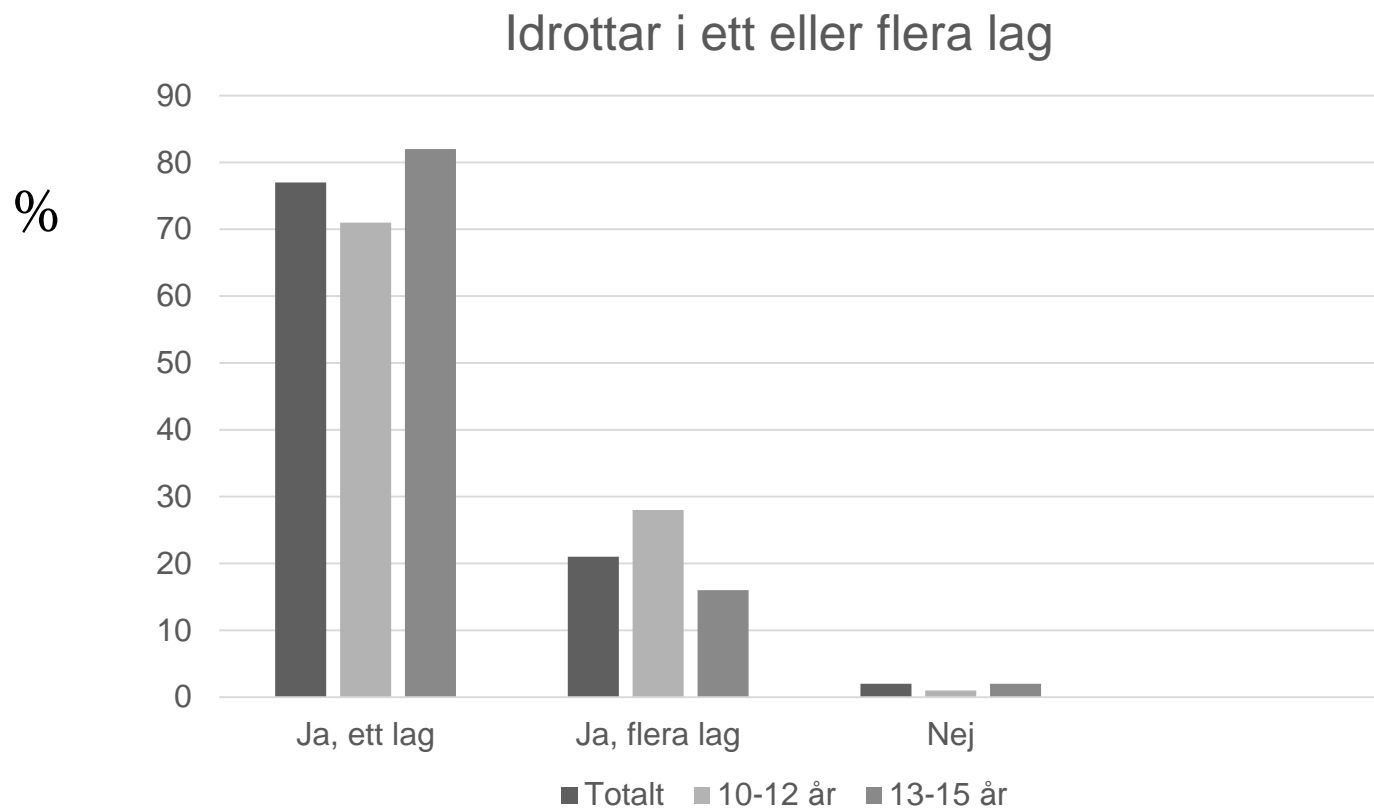
”Kostade för mycket pengar”

”Jag flyttade”

”Tränaren lät mig inte spela så mycket som jag ville”

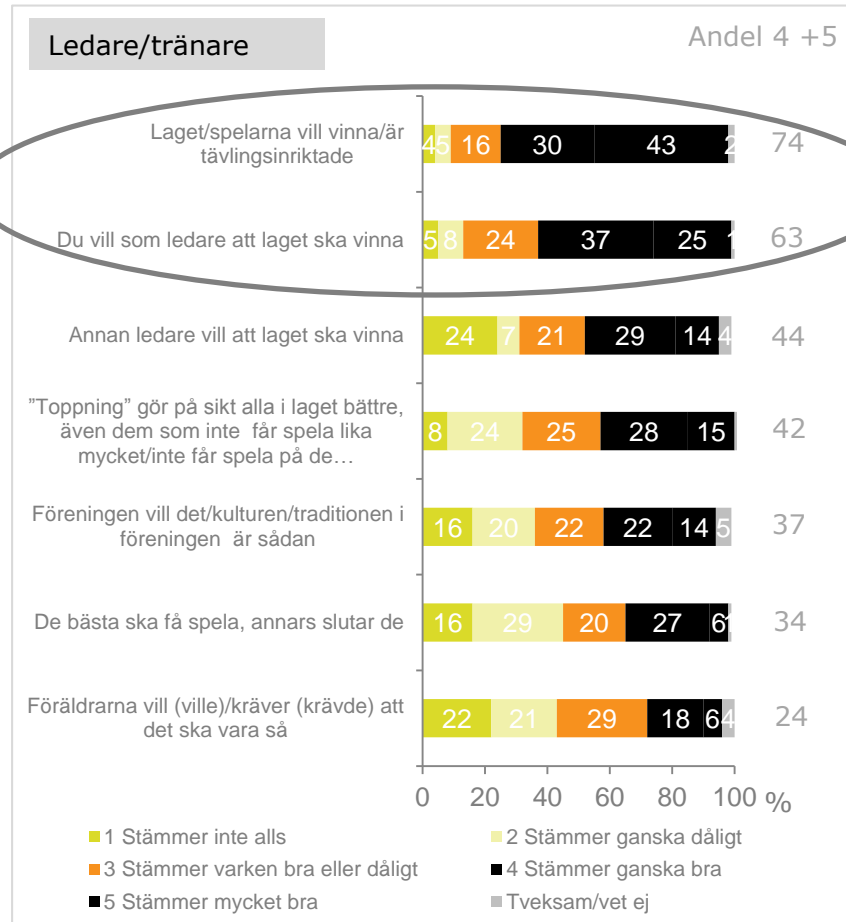
Fr2a. Idrottar du i ett eller flera lag? Bas: Totalt (351); 10-12 år (198), 13-15 år (153)

Ledaren toppar/barnen tror att ledaren toppar för att laget vill vinna samt för att ledaren själva vill vinna

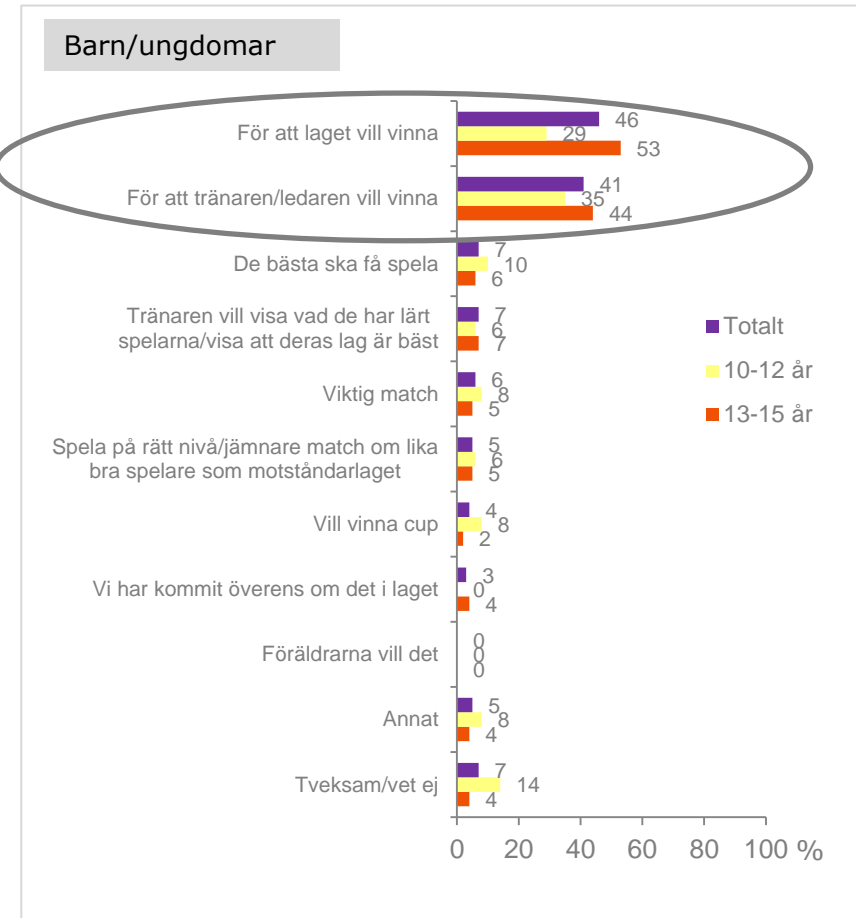
Fr14. Av vilken anledning eller anledningar "toppade" du laget?

Bas: Har toppat enligt Fr12 (130)

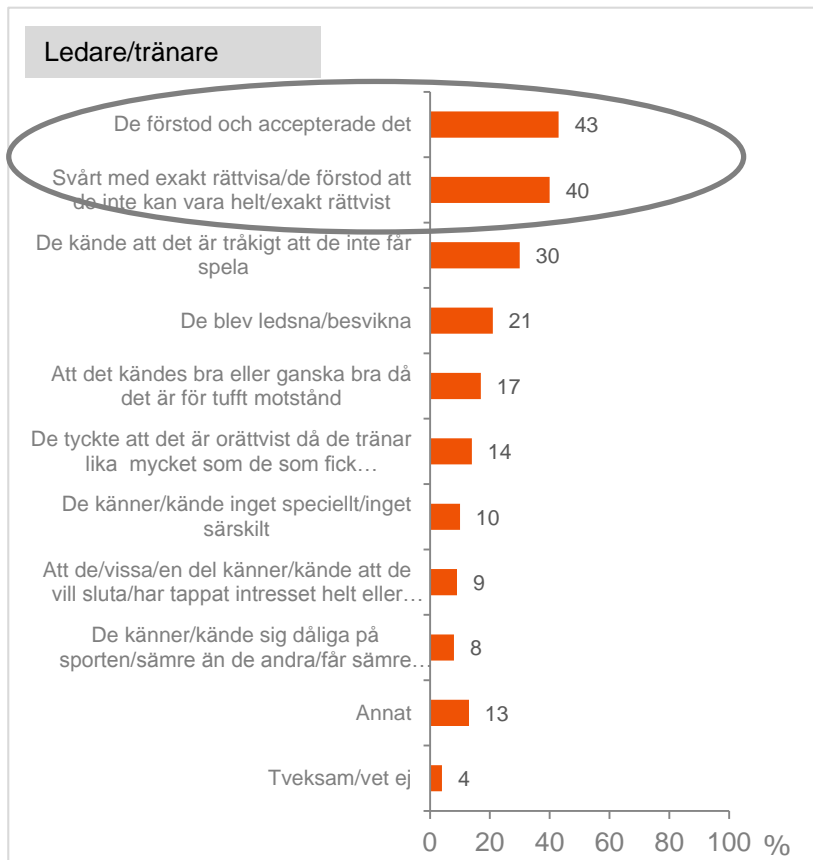
Fr14. Varför tror du att tränaren toppar laget?

Bas: Varit med om toppning (140); 10-12 år (51), 13-15 år (89)

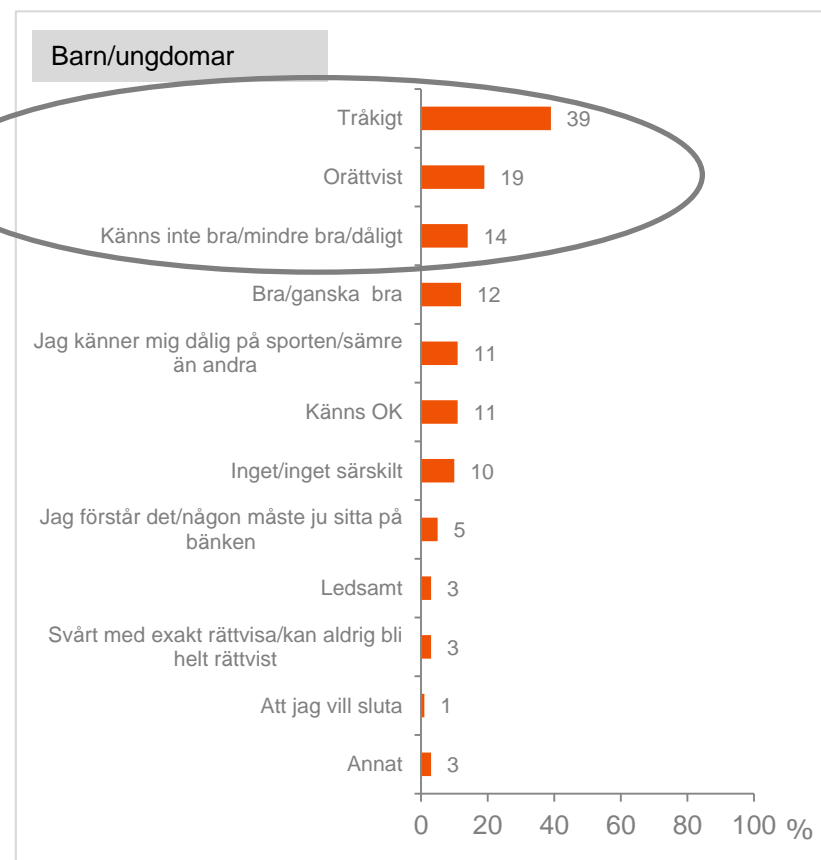

Ledarna tror i hög utsträckning att barnen/ungdomarna förstår och accepterar toppning, barnen/ungdomarna tycker det känns tråkigt, orättvist och mindre bra.

Fr16. Vad tror du att de barn/ungdomar som inte fick spela/inte fick spela lika mycket som de andra/inte fick spela på de attraktivaste positionerna kände?
Bas: Har toppat enligt Fr2 (130)

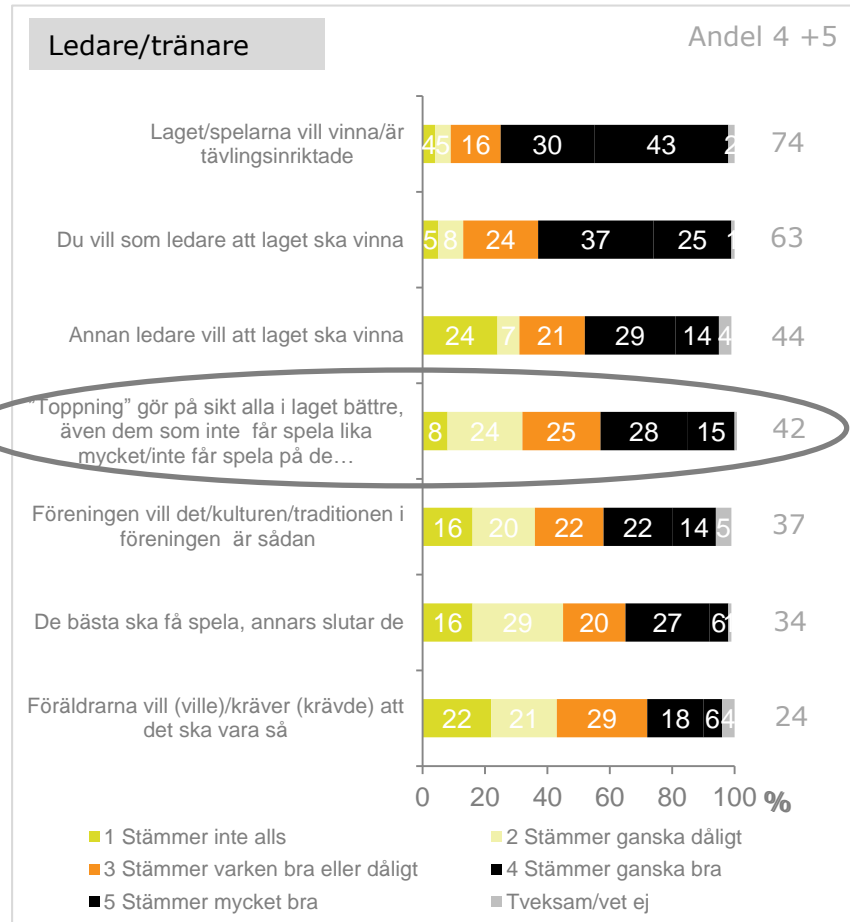
Fr13. Hur kändes det? Om tränaren/lagledaren toppar laget och du får spela mindre än andra, hur känns det?
Bas: I mindre utsträckning fått vara med när bästa laget togs ut (50)

Tränaren toppar för att vinna/göra laget bättre, barn/ungdomar vill att alla ska få spela lika mycket

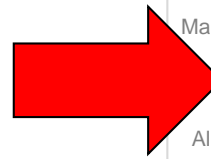
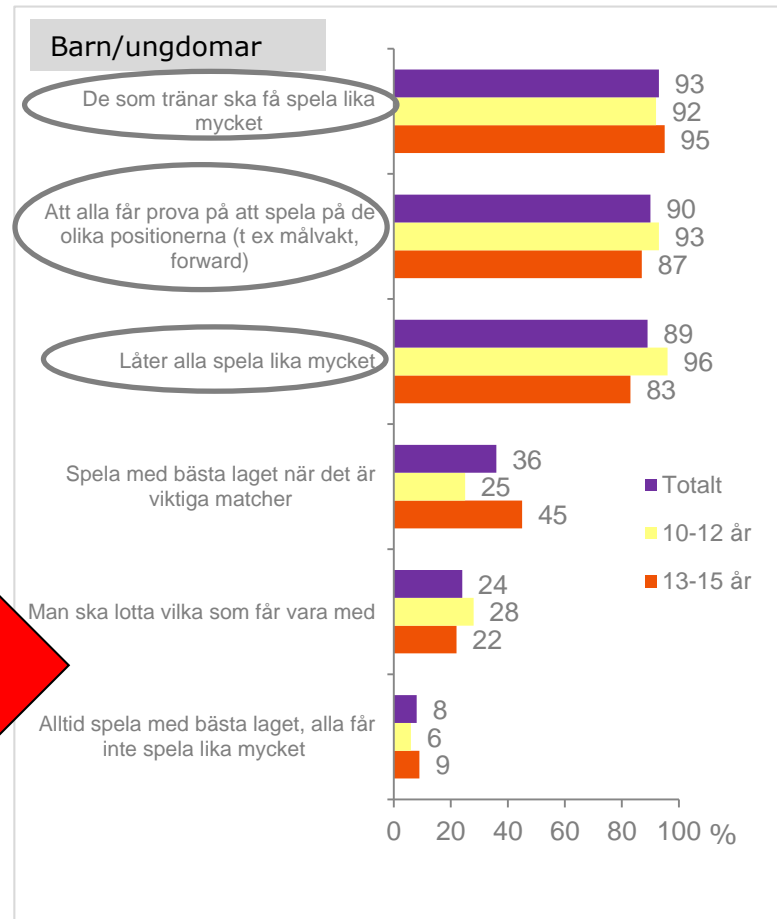
Fr14. Av vilken anledning eller anledningar "toppade" du laget?

Bas: Har toppat enligt Fr12 (130)

Fr15. Hur skulle du vilja att en tränare gör under matcher? Andel som svarat JA

Bas: Totalt (351); 10-12 år (198), 13-15 år (153)

Barns röster om hur tränare ska agera under matcher

”Tränaren ska peppa alla i laget. Alla ska få spela lika mycket.”

”Vara positiv och uppmuntra dom som missar eller gör något fel”.

”Peppa en och om man gör något fel så ska dom förklara vad man ska göra”.

”Uppmuntra alla, inte bara vissa”.

”Vara positiv när han coachar, tala om vad man gör för fel, så man kan göra rätt nästa gång”.

”Jag tycker tränaren ska prata med alla i laget, så att alla känner sig delaktiga”.

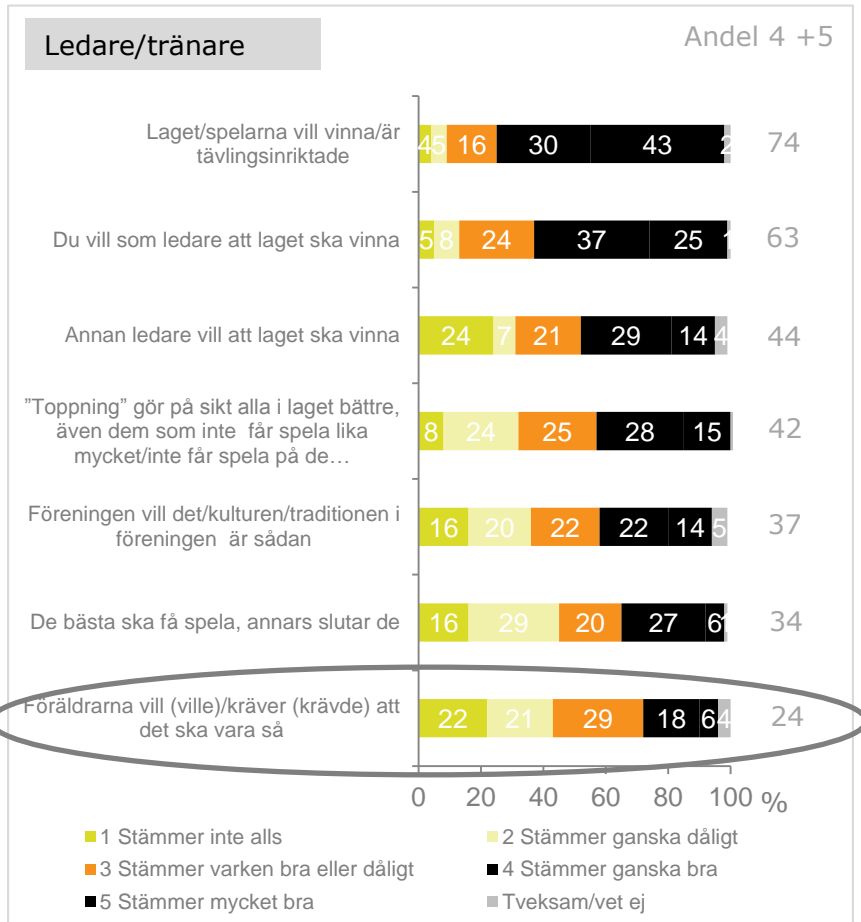
”Jag vill att en tränare ska ha mer lagsnack och inte bara skrika.
Man kan prata med lagom ton när man behöver säga något, man behöver inte höja rösten”.

”Stötta dom som inte får spela lika mycket”.

Ledaren upplever att det är viktigt för föräldrarna att vinna...

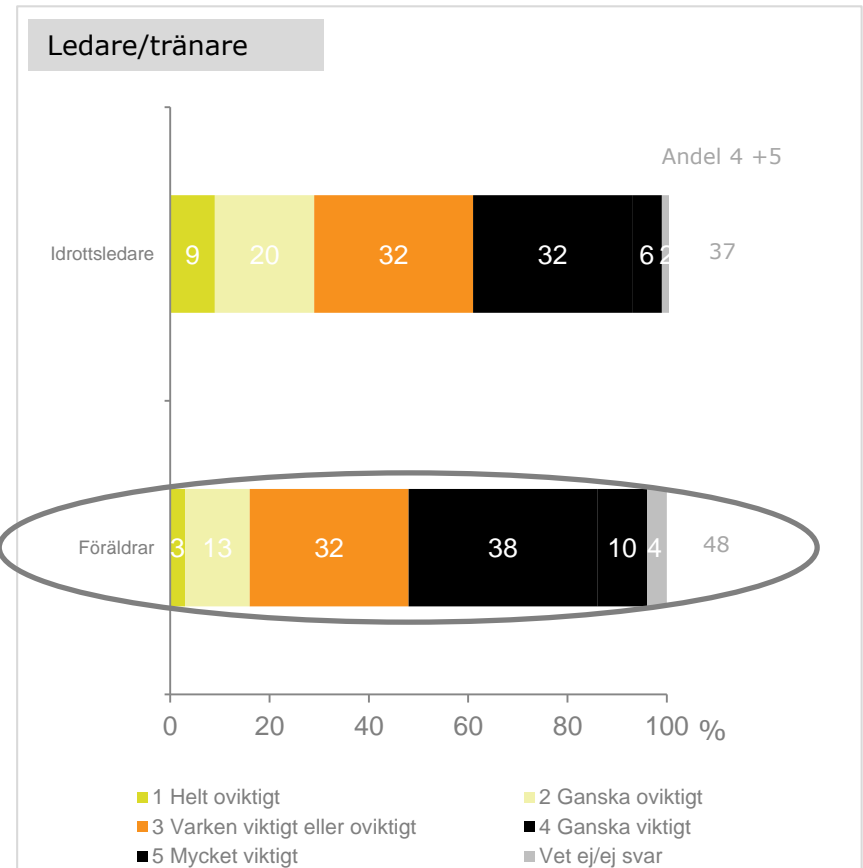
Fr14. Av vilken anledning eller anledningar "toppade" du laget?

Bas: Har toppat enligt Fr12 (130)

Fr10. Generellt sett, tycker du/upplever du att föräldrarna tycker att det är viktigt eller oviktigt att vinna de matcher ni spelar/spelat?

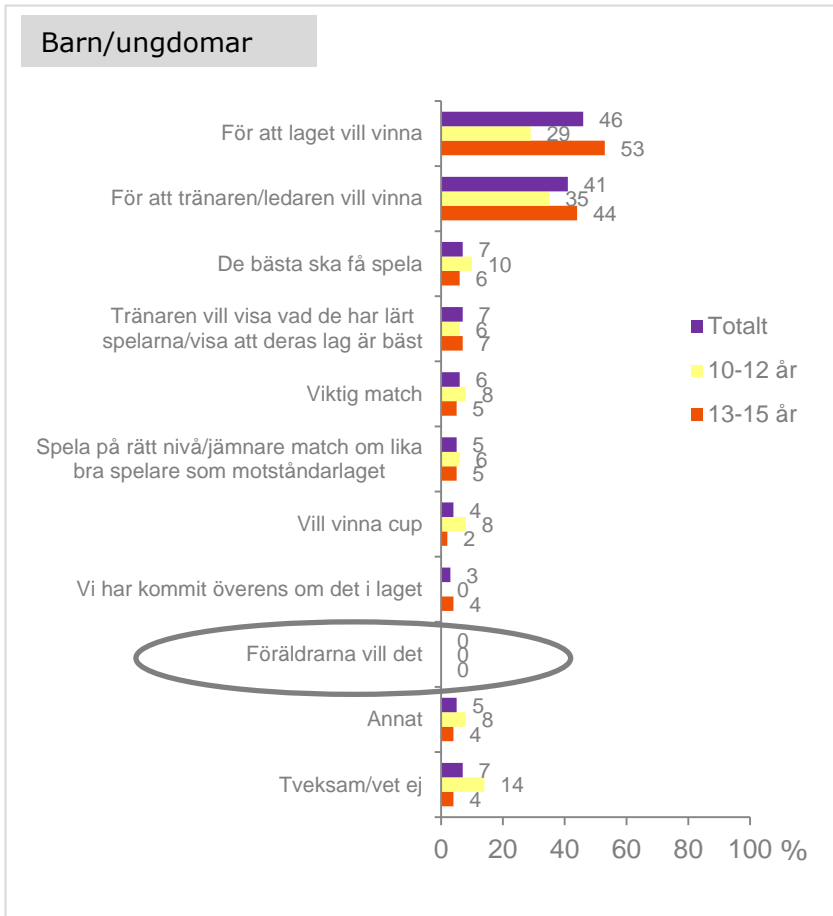
Bas: Totalt (640)

...barnen upplever inte sådana krav från föräldrarna

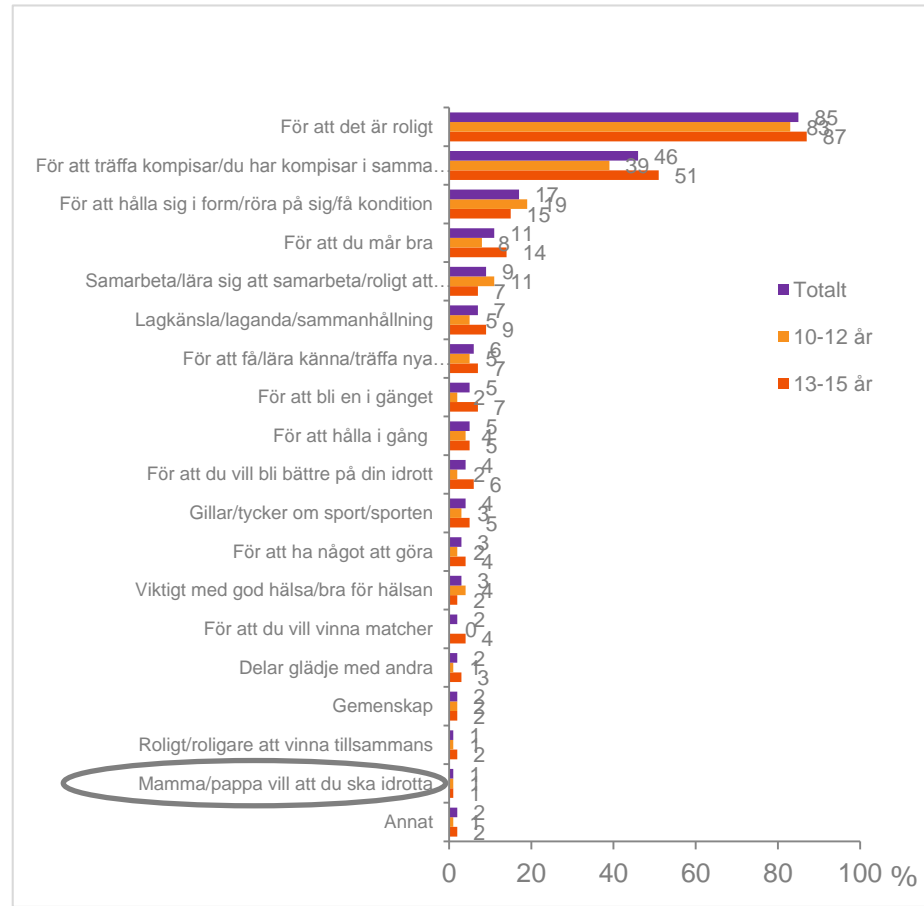
Fr14. Varför tror du att tränaren toppar laget?

Bas: Varit med om toppning (140); 10-12 år (51), 13-15 år (89)

Fr1. Varför håller/höll du på med lagidrott, vad är/var viktigt med ditt idrottande?

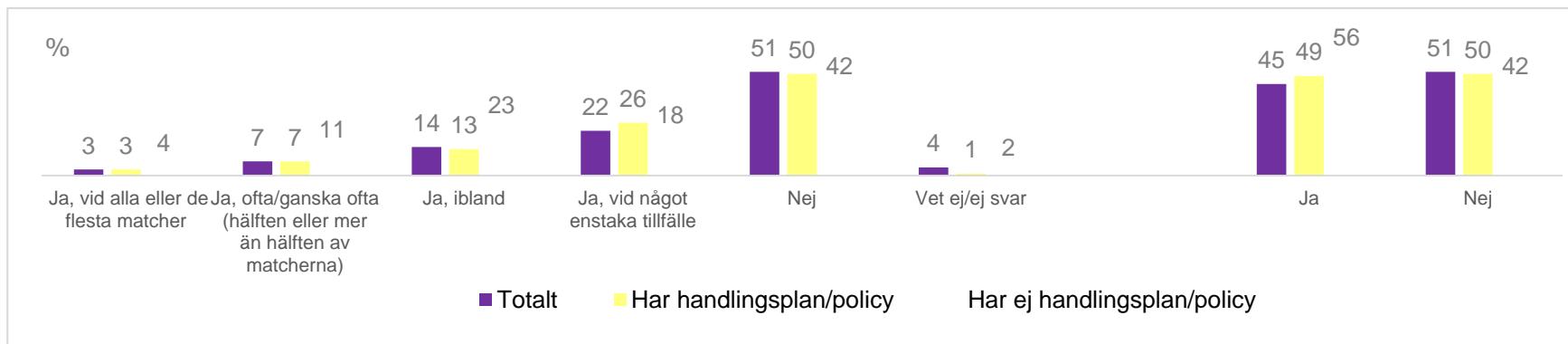
Bas: Totalt (351); 10-12 år (198), 13-15 år (153)

Toppning förekommer oftare i föreningar som saknar handlingsplan/policy

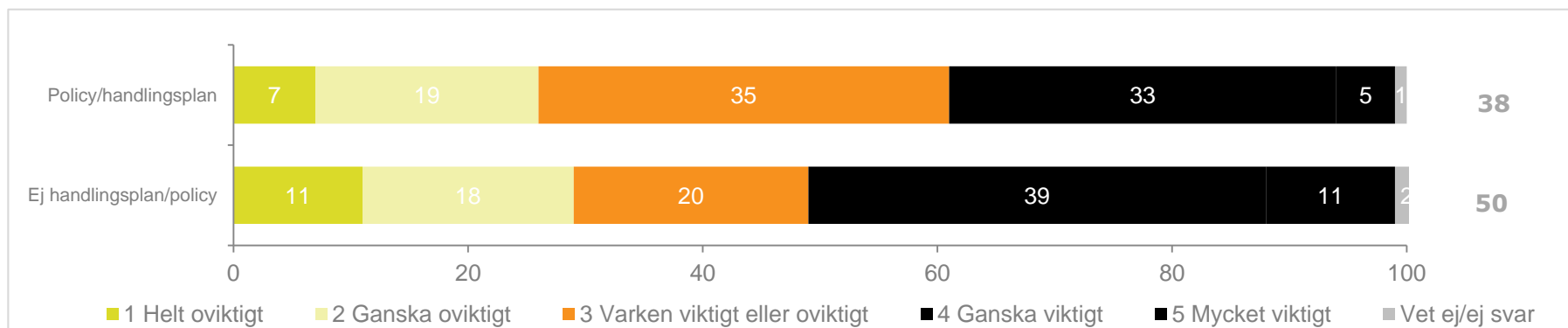
Fr12. Förekommer det/har det förekommit att du "toppat" laget till en match under det senaste året/det senaste året då du var verksam?

Bas: Totalt (640); har handlingsplan (402), har ej handlingsplan (114)

Fr10. Generellt sett, tycker du att det är viktigt eller oviktigt att vinna de matcher ni spelar/spelat?

Bas: Har handlingsplan (402), har ej handlingsplan (114)

Inga skydd i världen... ...hjälp mot utanförskap

Fem steg till en
handlingsplan

1,2,3,4 och 5

IDROTT FÖR ALLA

#geborttillsport

Reflektioner & Dialog

- Hur gör vi en så god och stödjande miljö som möjligt för barn o unga i idrotten?
- Barn och ungas inflytande i vår förening – nöjda eller kan/vill vi mer?
- NÄR är det OK att toppa? HUR toppar man schysst (går det?) VEM bestämmer när och an toppar?

Tack!

Kontakt

Rädda Barnen:
anki.kall@rb.se

SISU Idrottsutbildarna:
rikard.aspegren@stockholmsidrotten.se